

Amsterdam, 19 juni 2018

Betreft: Input aan Tweede Kamerfracties over de routekaart wind op zee voor Algemeen Overleg Klimaat en Energie 28 juni 2018

Beste,

In de Kamerbrief van 27 maart presenteert de Minister van Economische Zaken en Klimaat de vervolgroutekaart wind op zee. Namens Natuur & Milieu, Greenpeace, Wereld Natuur Fonds, Natuurmonumenten, Vogelbescherming Nederland en Stichting De Noordzee doe ik u onze reactie op de voorgestelde routekaart toekomen. Deze natuur- en milieuorganisaties steunen een vervolgroutekaart voor wind op zee van harte. In Nederland is een cruciale rol weggelegd voor wind op zee om invulling te geven aan het Klimaatakkoord van Parijs en onze energievraag te verduurzamen.

Het groeitempo

We zijn blij dat er nu al een start gemaakt wordt met de verdere uitrol van wind op zee om vertraging te voorkomen. Echter, we pleiten er wel voor om het voorgestelde groeitempo van 1 GW per jaar te verhogen naar 2 GW om de omslag naar schone energie te versnellen. Met een verhoging van het tempo is de opgave in de geschetste routekaart al in 2026 bereikt. Het is dan ook van belang om snel verder te zoeken naar nieuwe windenergiegebieden, veel sneller dan in de brief wordt aangegeven (2021). Naar verwachting worden de ecologische grenzen voor een aantal soorten al snel bereikt. Het is voor ons van groot belang dat de uitrol van wind op zee gebeurt binnen de ecologische draagkracht van de Noordzee; waarbij rekening gehouden wordt met kwetsbare, beschermde natuur en er ruimte is voor natuurherstel. Het behalen van de Goede Milieu Toestand op de Noordzee, waartoe Nederland vanuit de Kaderrichtlijn Mariene Strategie verplicht is, dient hierbij als leidend beginsel te worden beschouwd. Wij realiseren ons dat een verdubbeling van het groeitempo een grote ambitie is en er is dan ook snel onderzoek nodig om te bepalen of en hoe dit mogelijk is binnen ecologische draagkracht en om tot de optimale locatiekeuze te komen voor natuurwaarden én energie.

Belangrijke ecologische gebieden

De Bruine Bank, een belangrijk ecologisch gebied, wordt in de gepresenteerde routekaart vrijgehouden van windmolens. Ook het gebied Hollandse Kust NW wordt niet gebruikt voor windparken op zee vanwege de gevolgen die windparkontwikkelingen in dit gebied zullen hebben voor de ecologie. Wij zijn blij dat er aandacht is voor de ecologische grenzen en dat deze gebieden niet gebruikt worden voor windparken. Het is voor ons van groot belang dat de Bruine Bank ook daadwerkelijk vrij blijft van windmolens.

Bij het aanwijzen van toekomstige windgebieden op de Noordzee pleiten wij ervoor dat de ecologische waarden van de Noordzee leidend moeten zijn en er gezocht wordt naar gebieden die zo min mogelijk kwetsbare natuur herbergen. Vermijd daarom de bouw van windparken in gebieden van hoge ecologische waarden zoals Natura 2000- en KRM-gebieden.

Effecten op natuur

De natuur- en milieuorganisaties vinden het van belang dat bij de bouw van grootschalige windparken een negatieve impact op de natuurwaarden wordt voorkomen en kansen voor natuurversterking worden benut. Wij pleiten ervoor om:

1. De mogelijkheden om bij de bouw van windparken de onderwaternatuur te versterken maximaal te benutten. Neem natuurversterking op in de voorschriften, en stimuleer deze via tendercriteria.
2. Ervoor te zorgen dat de mogelijkheden om via technische innovaties de negatieve effecten van windparken op de natuur te verkleinen maximaal worden benut. Stimuleer de markt hiertoe bijvoorbeeld via voorschriften en tendercriteria.
3. Fors te investeren in ecologisch onderzoek en de impact op de meest kwetsbare soorten en hun actuele verspreiding in beeld te brengen. Onderzoek mogelijke maatregelen die binnen en buiten windparken kunnen worden genomen om soorten waarvan bekend is dat deze kwetsbaar zijn voor wind op zee beter te beschermen, dan wel de populaties van deze soorten veerkrachtiger te maken. Idealiter krijgt dit de vorm van een (inter)nationaal beschermingsplan.
4. De ecologische impact van een mogelijk energie eiland op IJmuiden Ver tijdig in kaart te brengen en belanghebbenden tijdig en zorgvuldig te betrekken bij besluitvorming rondom de (on)wenselijkheid van een dergelijk eiland.

Ruimtelijke ordening Noordzee

De Noordzee staat aan de vooravond van grote veranderingen. Hoewel windenergie op zee een centrale rol zal gaan spelen op de Noordzee, zijn er nog meer menselijke activiteiten, zoals zandwinning en visserij, van invloed op de Noordzee. Het is een unieke kans om de komende decennia duurzame menselijke activiteit te combineren met een gezond ecosysteem op zee. Deze routekaart is een belangrijk onderdeel van het realiseren van een nieuwe ruimtelijke ordening op de Noordzee. Om efficiënt met de schaarse ruimte om te gaan op de Noordzee is het noodzakelijk de Noordzee als één integraal geheel te benaderen. We geven graag 3 aandachtspunten mee:

- Faciliteer een gedeelde feitenbasis via joint fact finding met alle betrokken sectoren op de Noordzee.
- Richt een fonds in om de verschillende transities op de Noordzee (energie, voedsel, natuur) te ondersteunen.
- Zorg voor duidelijke Ministeriële borging van en regie over de diverse nationale trajecten die nu parallel lopen, zoals de Noordzeestrategie 2030, de Routekaart Wind op Zee, het Klimaat- en Energieakkoord en de actualisatie van de Kaderrichtlijn Mariene Strategie. Stel één Ministerieel aanspreekpunt aan voor de Noordzee.

Wij gaan graag in gesprek over de uitrol van wind op zee en de ecologische kansen en risico's. Neem gerust contact op voor meer informatie!

Met vriendelijke groet,

Greenpeace Nederland
Natuurmonumenten
Natuur & Milieu, ,
Stichting De Noordzee
Vogelbescherming Nederland
Wereld Natuur Fonds